
Andreja Žele

Slovenščina v sodobni slovenski znanosti

---

objavljeno v:

Jerca Vogel (ur.): *Slovenščina – diskurzi, zvrsti in jeziki med identiteto in funkcijo.*

Obdobja 39. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2020.

<https://centerslo.si/simpozij-obdobja/zborniki/obdobja-39/>

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2020.

SLOVENŠČINA V SODOBNI SLOVENSKI ZNANOSTI

Andreja Žele

Filozofska fakulteta, Ljubljana
andreja.zele@ff.uni-lj.si

DOI:10.4312/Obdobja.39.103-109

Prispevek poskuša predstaviti aktualno stanje slovenščine kot jezika slovenske znanosti in kot učnega jezika v visokem šolstvu. Ti dve področji sta namreč posebnega pomena za nadaljnje razvijanje slovenščine kot intelektualnega jezika. Odločujočo jezikovno vlogo ima visokošolska študijska literatura, kot so učbeniki, študijska gradiva, priročniki ipd.; v času vsestranske globalizacije pa postaja vedno pomembnejše in odločujoče tudi sprotno strokovno prevajanje najpomembnejših znanstvenih in strokovnih vsebin v slovenščino.

slovenščina, globalizacija, znanost, učni jezik, univerzalni jezik znanosti

The article presents the current state of Slovene as the language of science and instruction in higher education, the two areas of particular importance for the further development of Slovene as an intellectual language. A crucial linguistic role can be attributed to higher education literature such as textbooks, study materials and handbooks. The translation of the most important scientific and technical texts into Slovene is also becoming ever more important in an increasingly globalized world.

Slovene, globalization, science, language of instruction, universal language of science

1 Uvod

Intelektualna vloga slovenščine se meri in vrednoti glede na različne zvrsti/žanre in prenosnike. Med družbeno-strokovnimi vlogami je vloga slovenščine v znanosti in na vseh stopnjah izobraževanja bistvenega oz. odločilnega pomena za nadaljnje razvijanje slovenščine kot intelektualnega jezika.¹ Ta najvišja izobrazbena različica knjižne slovenščine je glede na zahtevnejšo besedotvorno in besedilotvorno rabo tudi eden izmed pomenljivejših pokazateljev vseh sistemskih zmožnosti slovenskega jezika.²

- 1 O aktualnih vprašanjih uporabe slovenščine kot učnega jezika v visokem šolstvu (Žele 2018: 93–104) znotraj ciljnega raziskovalnega projekta Jezikovna politika Republike Slovenije in potrebe uporabnikov, ki je bil v celoti izveden v letu 2017, njegova predstavitev in rezultati pa so dostopni v virih na povezavi: https://isjfr.zrc-sazu.si/sites/default/files/raziskovalno_porocilo_28_11_2017.pdf (Kozma Ahačič (vodja projekta), Nataša Gliha Komac (urednica)). Pri tem enoletnem projektu so sodelovali raziskovalci in strokovnjaki, poznavalci različnih področij javnega življenja v Republiki Sloveniji in poznavalci življenja slovenske jezikovne skupnosti zunaj Republike Slovenije, pomembno vlogo so imeli tudi pravni strokovnjaki.
- 2 Tako npr. Vidovič Muha (2009: 617–626) ugotavlja in hkrati opozarja, da se bosta znanstvena in z njo tudi strokovna slovenščina lahko ohranili samo znotraj stilistično-zvrstnih zmožnosti knjižne slovenščine, ki je skozi stoletja razvila tako znotrajjezikovno intelektualno vlogo kot zunajjezikovno povezovalno (narodotvorno) vlogo.

Prispevek poskuša predstaviti aktualno stanje slovenščine kot jezika slovenske znanosti in kot učnega jezika v visokem šolstvu. Opozorjeno je na stanje slovenske znanstvene periodike, zlasti pa na odločujočo jezikovno vlogo visokošolske študijske literature (monografij, učbenikov ipd.). V času vsestranske globalizacije in v težnji k univerzalnemu znanstvenemu jeziku postaja vedno bolj odločujoče tudi sprotno prevajanje najpomembnejših znanstvenih in strokovnih vsebin v slovenščino.

In kakšna je trenutna vloga slovenščine v znanosti?³ Strokovni in znanstveni jezik nastajata zavestno, zato se mora v procesu izobraževanja zavestno in kontinuirano razvijati stilistično-zvrstna polnofunkcijska raba lastnega jezika; to je tudi osnovni pogoj za normalen vsestranski razvoj jezika kot sistema.⁴

Vprašanja o vlogi slovenščine v znanosti in še zlasti o njeni učni vlogi v visokem šolstvu so se še posebej aktualizirala v letu 2016, ko se je v noveli Zakona o visokem šolstvu obravnaval člen o učnem jeziku. Takrat so zagovorniki večje anglikanizacije visokega šolstva pri svojih utemeljitvah pogosto enačili razvoj rabe slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika bodisi z razvijanjem večjezičnosti in širjenjem lektoratov slovenščine po svetu bodisi z nujnostjo večje digitalizacije in tehnologizacije slovenščine.⁵ Tako lektorati kot digitalizacija so potrebni in koristni, in prav ali tudi zaradi naštetega je treba slovenščini kot državnemu in enemu izmed uradnih jezikov EU zagotoviti pogoje za nemoten nadaljnji razvoj in kontinuirano rabo na vseh področjih in v vseh položajih; šele takrat tehnološka podpora ne bo samo »digitalizacija«, ampak resnično tudi »digitalizacija slovenščine«.

Jezikovna kultura se namreč v smislu jezikovne kultiviranosti lahko uspešno uresničuje samo, če je jezik samodejni način vsestranske socializacije in funkcionalizacije, in s tem znotraj poimenovalnih zmožnosti jezika omogoča tudi največjo skladnost vsebine in izraza. To slednje pa je bistvo kultiviranja znanstvenega in strokovnega jezika: iz norme knjižnega jezika bi bilo nujno oblikovati jezikovno normo znotraj posameznih strok glede na specifične potrebe posamezne stroke, ki izhajajo iz razmerja vsebina vs. izraz. Potreba jezikovnega normiranja znotraj posameznih strok še do dandanes ni uzaveščena niti na akademski ravni.

2 Slovenščina v znanosti

Vedno bolj raznovrstna in specializirana tematizacija znanstvenega jezika s svojo pomensko-izrazno kompleksnostjo predstavlja najvišjo intelektualno raven vsakega nacionalnega jezika. Slovenska terminologija je tako rekoč interpretacija slovenske znanstvene misli, razkriva namreč načine, konceptualizacije in vse ostale zmožnosti

- 3 Že skozi stoletja oz. tisočletja se namreč potrjuje, da znanstveni jeziki nastajajo in se razvijajo načrtno in z veliko truda (Dolenc 2020).
- 4 Še vedno ostaja odprto vprašanje, kako hkrati zagotoviti razvoj slovenščine, kakovostno internacionalizacijo in prožno prilagajanje novim potrebam; manjka tudi konkretna opredelitev »strokovno utemeljene jezikovne prakse«, ki bi pripomogla k sprotnemu reševanju problemov (Kalin Golob idr. 2013).
- 5 Problematiko o rabi slovenščine na vseh področjih delovanja v Republiki Sloveniji je odprl in sprožil posvet Javna raba slovenščine: stanje, zakonodajne rešitve in strategija (8. decembra 2016 v dvorani Državnega sveta na Šubičevi 4). Od takrat se na sprotne dogodke, ki kršijo rabo slovenščine v Republiki Sloveniji redno, in po potrebi tudi protestno, odziva Komisija za slovenski jezik v javnosti pri SAZU.

slovenske misli; zamisli, izdelave konceptov že po naravi stvari potekajo v naravnem jeziku. Navsezadnje je dobro poznavanje zmožnosti lastnega jezika tudi dobro izhodišče za spoznavanje in presojanje tujih terminologij. Danes pri nas približno 51 % raziskovalcev piše pretežno v angleščini, 36 % pretežno v slovenščini, 12 % v drugih jezikih, 1 % pretežno v nemščini, medtem ko v zamejstvu npr. 42 % vprašanih piše razprave v slovenščini.⁶

Stanje znanstvene slovenščine pomenljivo razkriva stanje znanstvene periodike v Sloveniji. Stanovska društva še vzdržujejo periodiko z znanstvenimi prispevki tudi v slovenskem jeziku, npr. *Elektrotehniški vestnik*, *Strojniški vestnik*, *Ventil*, *Zdravniški vestnik*, *Farmacevtski vestnik*, do leta 1993 *Vestnik slovenskega kemijskega društva* (danes *Acta Chimica Slovenica*), vendar so vsebinsko tehtnejše raziskave večinsko v tujem jeziku in praviloma najprej objavljene v tujih znanstvenih oz. strokovnih revijah; to najbolj očitno potrjuje primerjava objav istega avtorja v domačih in tujih revijah. Za začetek bi se slovenske znanstvene oz. strokovne revije, ki so v mednarodnih bazah, morale zavzemati za izvorne znanstvene razprave v slovenskem jeziku, tj. da bi bile naše izvorne raziskovalne vsebine ubesedene in objavljene najprej ali pa (vsaj) vzporedno tudi v slovenščini.⁷

Raziskava znotraj ciljnega raziskovanega projekta⁸ je iz nabora izvornih znanstvenih člankov, ki so bili s to tipološko oznako vneseni v informacijski sistem Cobiss v obdobju od leta 1985 do leta 2015, dala nekaj sporočilnih in tudi že ključnih spoznanj: 1) slovenščina je bila v obdobju skupne federalne države Jugoslavije prevladujoč jezik v slovenski znanosti; 2) takoj po osamosvojitvi slovenščino s prvega mesta vodilnega znanstvenega jezika izrine angleščina, vloga drugih tujih jezikov ostaja primerjalno z angleščino minimalna; 3) rast slovenskih izvornih znanstvenih člankov v angleščini od osamosvojitve strmo narašča; 4) rast slovenskih izvornih znanstvenih člankov je bila do vstopa Slovenije v Evropsko unijo še zmerna, po vstopu v Unijo pa je sledil padec objav v slovenščini; 5) danes je število znanstvenih objav v slovenščini približno enako kot pred 20 leti, medtem ko se je v tem istem obdobju (od leta 1997 do danes) število znanstvenih objav v angleščini potrojilo. Umanjkanje vseh tipov najrelevantnejših strokovnih in znanstvenih besedil v slovenščini tako znotraj posameznega področja kot za čim več različnih področij sproti zaznavajo tudi naši terminologi, saj za nove nastajajoče terminološke slovarje potrebujejo specializirane terminološke korpuse.⁹

- 6 V nadaljevanju tega prispevka se sklicujem zlasti na rezultate spletne ankete, ki je bila izvedena v okviru omenjenega raziskovalnega projekta (gl. opombo 1); razposlana je bila na 2660 javno dostopnih e-naslovov ciljno izbranim specializiranim jezikovnim uporabnikom slovenščine doma, v zamejstvu in po svetu, ki so povezavo razpošiljali naprej. Anketo je ustrezno izpolnilo 5953 anketirancev, od tega so bile 3204 ankete (54 %) izpolnjene v celoti, 2749 (46 %) pa delno.
- 7 O tem, kako z odvzemanjem bibliografskih znanstvenih referenc slovensko pisanim znanstvenim razpravam posredno izgublja celotna slovenska humanistična znanost, pišeta Hladnik (2015: 264–267) in Vidovič Muha (2015: 261–263).
- 8 Podrobneje o projektu gl. opombo 1. Avtor te raziskave dr. Jani Kozina (ZRC SAZU) je te in še druge ugotovitve (ki jih je dobil od IZUM-a kot skrbnika COBISS-a) pospremil s povednim grafičnim prikazom in daljšim komentarjem.
- 9 Tu mislim zlasti na Sekcijo za terminološke slovarje na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Leta 2015 so izdali tudi *Terminološki slovar avtomatike* in na tem in podobnih področjih se jasno

2.1

Trenutno kaže, da je »internacionalizacija« po angleško pravzaprav pravo nasprotje internacionalizmu, saj zanemarja akademske in znanstvene tradicije v nemščini, francoščini, italijanščini, ruščini in drugih slovanskih jezikih (Močnik 2016).

Na državni ravni bi morali čim prej izoblikovati uresničljivo jezikovo strategijo v smislu jasnega proaktivnega nacionalnega programa jezikovne politike s sprotnim organizacijskim in vsebinskim uresničevanjem.

Nedorečeno stališče visokošolske politike do slovenščine se kaže v že več kot desetletje naraščajočem angleženju visokega šolstva, ki nima nobene povezave s kakovostjo vsebin predavanj na fakultetah.¹⁰

3 Slovenščina v visokem šolstvu

Pobude za vključevanje znanstvene in strokovne slovenščine na slovenske fakultete v obliki visokošolskega predmeta, ki bi bodoče znanstvenike in strokovnjake pripravljaj na kompetentno in jezikovno kultivirano strokovno-znanstveno sporočanje, izhajajo že s konca šestdesetih let prejšnjega stoletja. To se ni nikoli začelo uresničevati, čeprav je za nemoten razvoj najvišje stopnje strokovnega jezika potreben kontinuiran znanstveni diskurz v slovenščini, ki bi sproti izkazoval besedotvorne in besedilotvorne jezikovne zmožnosti.¹¹ Upam si namreč trditi, da se vsi intelektualni dosežki in presežki Slovencev, ki jim je prvi jezik slovenščina, lahko najbolj prefinjeno in v najrazličnejših pomensko-izrazijskih niansah ubesedijo ravno v slovenščini.

Eno je gotovo: slovenska terminologija v naravoslovnih, tehničnih, družboslovnih in humanističnih strokah ne more nastajati samodejno in prvopoklicani za razvijanje, opredeljevanje in ustaljevanje aktualne terminologije določenega področja so ravno visokošolski predavatelji,¹² so tudi tvorci in svetovalci pri nastajanju terminoloških

odkrije, koliko navora strokovnjakov je potrebnega, da se zbere slovenska terminologija, ki naj bi bila seveda tudi dejansko uporabljana.

- 10 Na to se že dolgo opozarja, še zlasti intenzivno pa celo zadnje desetletje, ko je vse obširneje opisano in pokomentirano tudi v monografijah slovenskih jezikoslovcev (Vidovič Muha 2013; Jesenšek 2016). Vsa opažanja trenutnega stanja in teženj v vedno večje angleženje nas navedejo še na eno pomisel, ki pa odkriva tudi neakademsko praktičnost študija: »Domnevati nas mika, da oni, ki bi radi privabili študentke in študente s predavanji v angleščini, nemara ne predavajo nič takega, zaradi česar bi bilo vredno naučiti se slovenščine [...] Tako resnična konkurenčna prednost ni študijski proces v angleščini, temveč morebitna cenenost življenja v Sloveniji« (Močnik: 2016). Nadaljnja, tudi neupravičena, tovrstna ugiibanja in domneve bi lahko omililo ali preprečilo izoblikovanje novih vsebinskih modulov za posamezna študijska področja, ki bi bili namenjeni zlasti študijski izmenjavi in študentski mobilnosti.
- 11 Kot pogosto doslej bolj eksplicitna opozorila in potrebe po različnih strokovnih priročnikih za slovenščino na različnih strokovnih področjih prihajajo iz našega zamejstva: kako in s čim pri zamejskih učiteljih, dijakih in študentih enakovredno razvijati strokovno in znanstveno slovenščino, saj sicer »[p]odcenjevanje skrbi za jezik nujno pripelje do funkcionalne okrnjenosti slovarja, do občutka nelagodja pri podajanju snovi, sčasoma pa tudi do občutka jezikovne in narodne manjvrednosti« (Pertot 1994/95: 227).
- 12 Analiza anket glede uporabe jezikov v visokem šolstvu je pokazala, da 58 % visokošolskih učiteljev, ki so izpolnili vprašalnik, vse vsebine predava v slovenskem jeziku, 31 % visokošolskih učiteljev pa predava vse študijske vsebine v angleškem jeziku; hkrati pa 83 % studentov nima vpliva na to, ali bodo poslušali predavanja v slovenskem ali angleškem jeziku.

slovarjev, kar samo potrjuje njihovo ključno vlogo pri razvoju slovenskega znanstvenega jezika.

Trenutno stanje pa kaže, da bodo celotna strokovna področja ostala brez sodobnega slovenskega strokovnega izrazja in to v času zelo hitrega razvoja in sprememb, kar je seveda za slovensko strokovno izrazje nepopravljiva praznina. Umanjkanje strokovnega izrazja se najočitneje pokaže in občuti ravno v izobraževanju. Vedno več znanstvenih, zlasti bolj specializiranih, vsebin s področij, kot so npr. strojništvo, računalništvo, farmacija, astronomija, arhitektura, fotografija, je napisanih samo v tujem jeziku in pri teh potem postane znanstvena slovenščina kvečjemu samo prevodni jezik; to še bolj velja za mlajša oz. še uveljavljajoča se strokovna področja, npr. biogoriva, robotika, fotografija.¹³ Živa ostaja zlasti praktičnostrokovna slovenščina, vedno bolj pa uhaja znanstvena slovenščina.

3.1 Visokošolski učbeniki in študijska gradiva

Študirajočim na slovenskih univerzah le vsebinsko jasna in čim natančneje opredeljena (tj. z jasnimi in natančnimi definicijami opremljena) znanstvena in strokovna slovenščina omogoča dober vpogled v raziskovalne in strokovne vsebine in njihovo razumevanje.¹⁴

Za nemoten in sproten razvoj znanstvene in strokovne slovenščine je torej nujno, da sprotno z razvojem strok in znanstvenih področij nastajajo tudi visokošolski učbeniki in priročniki v slovenskem jeziku, v slovenščini kot izhodiščnem ali prevodnem jeziku. V jeziku se prek vsebin nujno odraža tudi spoznavanjsko-izkušenjski koncept določenega kulturnega okolja, ki vsak znanstveni jezik, kot tudi slovenski znanstveni jezik, dela specifičen, unikatni, zato do neke mere celo le opisno prevedljiv.

3.1.1

Ročni pregled stanja visokošolskih učbenikov in drugega študijskega gradiva za zadnjih deset let s pomočjo iskalnih navodil/algoritmov po sistemu Cobiss dá nekaj pomenljivih podatkov tudi glede rabe učnega jezika.¹⁵ Upoštevan je celotni popis v Cobissu od leta 2007 do vključno leta 2019 in zanašamo se na to, da so v sistem vneseni vsi visokošolski učbeniki, izdani od leta 1996, od leta 2010 naprej pa tudi

13 To so ugotovitve, ki jih s študenti vsakoletno spremljamo pri predmetu Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika (od študijskega leta 2014/15 naprej), in potrjujejo, da se razmere ne odvijajo v prid kontinuiranega razvoja strokovne in znanstvene slovenščine.

14 Pomenljiv je odziv anketiranca, in podobnih je kar nekaj, v anketi znotraj omenjenega ciljnega raziskovalnega programa: »Menim, da človek intelektualno največ odnese v maternem jeziku in je tuj jezik lahko le dopolnitev.«

15 Za iskalne algoritme po sistemu Cobiss in za nasvete pri oblikovanju novih se zahvaljujem Anki Sollner Perdih, višji bibliotekarki v knjižnici oddelkov za slovenistiko in slavistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. V nadaljevanju uporabljeni iskalni algoritmi, izdelani po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu Cobiss, so: cc=j3 and py=2007:2019 (vse visokošolsko učno gradivo), cc=j3 and py=2007:2019 and la=slv (vse visokošolsko učno gradivo v slovenščini), td=2.03 and py=2007:2019 (učbeniki), td=2.03 and py=2007:2019 and la=slv (učbeniki v slovenščini), td=2.03 and py=2007:2019 and lo=slv (slovenski učbeniki, prevedeni v drug jezik), td=2.03 and py=2007:2019 and lo=eng (prevodi učbenikov iz angleščine).

vse študijsko gradivo. Rezultat je dovolj poveden: od vsega visokošolskega gradiva je 42 % slovenskega.¹⁶ Med tem slovenskim visokošolskim gradivom prevladuje t. i. učno gradivo (približno 70 %), delež slovenskih učbenikov pa je približno 30 %. Ti slovenski učbeniki se zelo redko prevajajo v drug jezik, tako jih je bilo npr. v zadnjih 15 letih prevedenih 20, in od tega sedem v angleščino, potem pa si kot ciljni jezik prevoda sledijo še hrvaščina, srbščina, makedonščina, italijanščina in nemščina. Z vidika učnega jezika je pomenljivo, da je prevajanja izvorno angleškega študijskega gradiva v slovenščino zanemarljivo malo (v zadnjih 15 letih vsega šest učbenikov).

Še največ slovenskih učbenikov tudi v zadnjem desetletju je pričakovano v humanistiki (umetnost vseh vrst, jezikoslovje, literatura), sledi pravo z različnimi podpodročji, pri osnovnih vedah, npr. matematika, računovodstvo, fizika, pa tudi zdravstvene vede (nega in oskrba, vzdrževanje osnovnih telesnih funkcij in gibljivost), vede s področja telesnih vadb; pri obravnava bolj specializiranih ved ali podved, npr. v biokemiji, biotehnologiji, prevladuje angleščina in le nekaj odstotkov učbenikov je v hrvaščini, srbščini in nemščini. Pomenljivo opazno je tudi, da so »učbeniki« pretežno v angleščini, »učno gradivo« pa v slovenščini, in to v približno enaki meri velja tako za naravoslovna kot tehnična, tehnološka in družboslovna strokovna področja. V nadaljevanju je treba redno spremljati dejansko rabo slovenščine na fakultetah in to bo dovolj dober pokazatelj nadaljnjega razvoja strokovne in znanstvene slovenščine.¹⁷

4 Za sklep

Proaktivnega delovanja v smeri razvoja znanstvene in strokovne slovenščine ni, trenutno še ni izoblikovane konkretne jezikovne strategije, ki bi za začetek povezala jezikoslovno stroko in politiko in bi se morala začeti uresničevati najprej na visokošolski ravni. Vključevanje predmeta strokovne in znanstvene slovenščine na slovenske fakultete bi osmislilo prvenstveno vlogo materne jezika v raziskavah, zlasti pa v miselnih procesih konceptualizacije in argumentiranja. Končno bi se tudi z vidika lastnega jezika lahko zamislili, da samo kdor nima izvirmih vsebin, tudi nima prave potrebe po izvirmem izrazu, ki bi to vsebino sporočal.

16 To se približno prekriva z dobljenim podatkom v anketi znotraj omenjenega ciljnega raziskovalnega programa. Na anketno vprašanje »Ali so vse vsebine pri vašem študiju dostopne v slovenščini?« je 44 % študentov, ki so izpolnili vprašalnik, odgovorilo pritrdilno, drugi, tj. 56 %, pa so to zanikali s komentarji: »Večina strokovne literature ne obstaja v slovenščini« ali »Določena strokovna literatura je samo v angleščini« ali »Pogosto je strokovna literatura dostopna le v angleščini«.

17 Na to opozarja povzetek nekaj študentskih mnenj v anketi znotraj omenjenega ciljnega raziskovalnega programa: »Večina gradiva je v angleščini in študenti že zdaj prevajamo nazaj v slovenščino« ali »Že zdaj je študentom težko prebrati le eno slovensko knjigo, kaj šele da bi jo morali brati v angleščini«, »Študente zanima zlasti znanstvena vsebina področja, za katerega so se odločili, ne pa neizogibno dodatno učenje angleščine in vseh strokovnih izrazov v angleščini« in »Sem študent biologije in podpiram slovenske izraze, saj že sedaj veliko stvari ne moremo poimenovati v slovenščini«.

Viri in literatura

- AHAČIČ, Kozma, GLIHA KOMAC, Nataša (ur.) idr., 2017: *Ciljni raziskovalni projekt Jezikovna politika Republike Slovenije in potrebe uporabnikov: raziskovalno poročilo. Jeziki v Sloveniji in slovenščina zunaj nje (anketni vprašalnik)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU idr.
- DOLENC, Sašo, 2020: Slovenščina kot jezik znanosti: od prvih prevodov strokovnih knjig do skrbi za terminologijo. *Teorija in praksa* LVII/posebna številka. 152–160.
- HLADNIK, Miran, 2015: Znanstveno vrednotenje slovenistike. *Slavistična revija* LXIII/3. 264–267.
- JESENŠEK, Marko, 2016: *Slovenski jezik v visokem šolstvu in kulturi*. Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta (Zora, 117).
- KALIN GOLOB, Monika, ČERV, Gaja, STABEJ, Marko, STRITAR KUČUK, Mojca, 2013: Jezikovna politika slovenskega visokega šolstva: stališča do rabe jezikov in priporočila za njeno urejanje. *Slavistična revija* LXI/2. 395–412.
- MOČNIK, Rastko, 2016: Znanost in naravni jezik. Angleščina vs. slovenščina. *Delo: Sobotna priloga* 1. del (3. 9. 2016), 2. del (10. 9. 2016). 12–14, 14–16.
- PERTOT, Marina, 1994/95: Slovenščina kot učni jezik z vidika učitelja naravoslovja. *Jezik in slovstvo* XL/6. 227–230.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2009: Jezikovnopolitični vidik sodobne javne besede (ob nacionalnem programu jezikovne politike). *Slavistična revija* LVII/4. 617–626.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2013: *Moč in nemoč knjižnega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (Razprave FF).
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2015: Slovenistika v ocenjevalnem primežu Agencije za raziskovalno dejavnost RS. *Slavistična revija* LXIII/3. 261–263.
- ŽELE, Andreja, 2018: Slovenščina v visokem šolstvu: sploh sme biti vprašanje ubesediti in opredeliti po slovensko? *Slavia Centralis* XI/2. 93–104.